

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. földszint, (Arany Bika bérház.) Tel.: 113. (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) lélelemet. Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

A választás értelme

Rákosi Mátyás augyalföldi nagy beszéde messzehangzó nyitánya volt a választási mozgalomnak. A Függetlenségi Népfront elnöke, a magyar dolgozó nép vezetője világosan tárta fel, hogy miben van mély értelme az elkövetkezendő országos választásnak.

Azt mondta Rákosi Mátyás: Abból, ahogy ezek a választások le fognak folyni, barát és ellenség következtel erőkre és gyengékre, összekovácsoltságunkra, szilárdaságunkra. A magyar népi demokrácia pártjai részben emiatt határozták el, hogy ezúttal nem egymással versenyezve, hanem közös választási listán indulnak. Ennek a közös választási listának létrejöttét az utolsó két választás tapasztalatai segítették elő. Az elmúlt két esztendő azokéivül mély változást idézett elő a tömegekben és nagyon sokan azok közül, akik 1947-ben még gyanakvással néztek munkánk elé és ezért az ellenzékre szavaztak, közben jobb belátásra jutottak. Jobb belátásra bírta őket a népi demokráciának sikere és ennek hatása alatt elszakították a Függetlenségi Népfronttól...

A helyzetnek és a néptömegek hangulatának keresztmetszete adja ezek a megállapítások. Újjáépítésünk eredményei elismerték azokat, akik a reakció behatására hajamosak. Minél lehetne ma nálunk ellenzék? Annak, hogy két és fél év alatt teljesen talpraállott az ország, hogy a bünyösen felidézett száznegyvenhárom retentő sebeit pártatlanul rövid idő alatt begyógyították, hogy az általános életszínvonal magasabb, mint a nyugati „győztes” országokban. Minél lenne ma ellenzékünk? Annak, hogy az ötéves terv révén a fejlődés eddig nem is remélhető eszébe emelkedik a magyar nép, hogy új országépítés nagy munkája indul meg, melyben megtalálja a helyét és tisztán megértheti minden becsületet jöszandékú magyar ember, ipari dolgozó, dolgozó paraszt, értelmiségi vagy városi kisember.

Rákosi Mátyás megállapította azt is, hogy a választási közös lista természetesen a közös program alapszik és azokon a közös teendőikön, melyekben minden magyar meg egyezik: az eddigi eredmények azonos értékelésén, az öt-éves terv megvalósításának és a béke megőrzésének szükségességén.

A közös programot, a közös teendőket átérzik a széles néptömegek is. Így alakul ki a teljes összhang a vezetők és vezetettek között. Miután a nép és a politikai élet vezetői és maga a nép átérzi a közös nagy célokat és közös teendőket, ugyan mi értelme volna annak, hogy mint az 1947-es választáson tíz párt induljon, mi értelme volna annak, hogy a reakciónak az építést hátráltató erőnek érvényesülési teret nyissunk? Nem volna-e súlyos hiba meghonítani az építő akaratot, meglozítani a kialakult demokratikus egységet.

Az igazi demokratikus erők összefogása teremtette meg az eddigi nagyszerű eredményeket melyekről megállapította Rákosi Mátyás, hogy felérték egy új honfoglalással. Minnyivel nagyobb eredmények elérését teszi lehetővé a még

Hatszáz millió ember képviselőjében megnyílt a párisi világbéke-kongresszus

Joliot Curie elnök: Meg akarjuk akadályozni a háború kitérését, építeni akarjuk a békét — Az atomkorszak hajnalán a tudósok nem hajlandók tudásukat a háborús uszítók rendelkezésére bocsájtani

Páris. „A béke védelme minden nép kötelessége”. „Az egység a béke védelmében: a legszébb feladat”. Ez a két felirat fogadja a belépőt a Pleyel-teremben, Páris legnagyobb hangversenytermében, a békevilág-kongresszus színhelyén. Az előcsarnokban több mint 60 ország delegátusa beszélget. A küldöttek jöresze ismeri egymást. Wrocławból, az értelmiségi világkongresszusról. A kongresszus delegátusai nem kevesebb, mint 600 millió embert képviselnek. Soha nem látott nagyszabású tömegmozgalomról van szó.

10.31 órakor lép a szónoki emelvényre Frederic Joliot Curie és a halgatóság nagy tapsa közben kijelenti, hogy a békevilágkongresszust megnyitja. Joliot Curie beszédében először üdvözölte a delegátusokat, nemcsak az előkészítő bizottság nevében, hanem annak a sok-sok millió franciának nevében, aki büszke arra, hogy az ő fővárosukat választották a világbékekongresszus színhelyéül. A francia kormány sok külföldi delegátus vizumkerényét elutasította. Ez az eljárás ellenkezik a legjobb francia hagyományokkal és méltatlankodást váltott ki világszerte.

A francia kormány fel az igazságtól, de az igazság vizum nélkül utazik. (Nagy taps). A kongresszus nemcsak leleplezi majd a háborús uszítókat, hanem megjelöli a legjobb módszereket arra, hogyan kell harcolni ellenük. Nem hagyjuk figyelmen kívül a nehézségeket, de van kellő erőnk és megfelelő módszereink arra, hogy küzdjünk az imperializmus ellen. Nem azért vagyunk itt, hogy eszedzünk a békéért, hanem azért, hogy érvényesítsük békeakarunkat és erősen érvényt szerzünk békevágyunknak. A továbbiakban kifejtette, hogy az amerikai propaganda Rosenberg és Gőb bels ulján halad. Az imperialista propaganda annak aldozatul esik az öntudatlanok, közömbösök serege is. Az ENSZ-ben mind nyíltabban jut felszínre az imperialista hívóerés, mind gyakrabban működik a szavazógép, egyre szemérmelenebbül újásitják vissza a szovjet javaslatokat a leszerelésre és az atomfegyver letiltására.

Az Atlanti egyezmény szövjetellenes háborút készít elő, olyan háborút amely Denikin, Weygand és Hitler háborúinak folytatása lenne. Célja, hogy megsemmisítse azt az országot, ahol eltörték a kizsákmányolás, felépítették a szocializmust.

Az imperialista háborús törekvések ellen nagy békeoffenzívát kell indítani. Szükség van minden békés erő egyesítésére. Ez a kongresszus részben folytatása a wroclawi értelmiségi kongressz-

szorosabb demokratikus egység, az összefogás politikájának tovább fejlesztése.

Ebben van igazi értelme a választásoknak. Ezért van a Népfrenton belül minden demokratikus érzelmi és felfogású em-

bernek, ki hazánk felvirágzását és boldogulását szívén viseli. Ezért szavaz bizakodással és szilárd akaratú minden magyar ember május 15-én a Népfrent választási listájára.

A tudományi törőző vizsgálás egyik legfelháborítóbb példája az atombomba. Az atombomba, de az atomenergia békés felhasználásának döntő jelentősége lenne az emberiség haladása szempontjából. Az atomkorszak hajnalán vagyunk és ha több gondot fordítunk a párisi kongresszus határozataira, már sokkal tovább tartanánk. A tudósok egyre jobban tudatára ébrednek felelősségüknek és nem hajlandók tudásukat a háborús uszítók rendelkezésére bocsájtani, hanem azt akarják, hogy a tudományt a nép érdekében használják. Kiemelte a nők fontos szerepét a béke védelmében.

Ez a kongresszus — mondta — alkalom a békés erők mozgósítására. Minden országban nemzeti szervezeteket kell alakítani a béke aktív védelmére. Ezeknek a szervezeteknek a feladata lesz a párisi kongresszus határozatainak végrehajtása. Meg akarjuk szüntetni a folyamatban lévő háborúkat, meg akarjuk akadályozni az előkészületben lévő háború kitérését, építeni akarjuk a békét (nagy taps). Megmutatjuk a legjobb eszközöket arra, hogyan harcoljunk a háborús uszítók ellen és azoknak, akik háborút akarnak, nyugodtan, de határozottan megmondjuk, számolniuk kell ellenállásunkkal (hatalmas taps). Biztosak vagyunk győzelemünkben — fejezte be beszédét Joliot Curie a kongresszus nagy lelkesedése közepette.

Azután a francia küldöttség határozati javaslatot terjesztett elő, amely ünnepélyesen tiltakozik a francia kormány vizumkorlátozó eljárása ellen. Megbízták a kiküldött, talájon megfelelő módot arra, hogy azok a delegátusok is

részvegyenek a kongresszus munkájában, akiknek nem adták meg a beutazási vizumot. A kongresszus még szerdán Prágába küldi képviselőit, hogy ott megtárgyalja az ottani delegátusokkal, hogyan kaphatják meg a kongresszus egész anyagát és hogyan vehetnek részt a kongresszus tanácskozásában.

Ezután sor került az elnökség megválasztására. A tagok között van Lukács György is.

Elutazott a 12 tagú magyar küldöttség a prágai békeértekezletre

A párisi világbékekongresszus nemzetközi előkészítő bizottságának javaslatára a békekongresszus csehszlovák előkészítő bizottsága elhalozta, hogy a szerdán Párisban megnyílt békekongresszussal párhuzamosan és annak elválasztáhatatlan részeként Prágában is bekeértekezlet tartanak, amelyen azok a kiküldöttek vesznek részt, akik nem kaptak beutazási engedélyt a párisi békekongresszusra. A prágai kongresszuson résztvevő magyar delegáció már elutazott Budapestről.

A magyar küldöttség tagjai:

A prágai békekongresszus megnyitása

A prágai békeértekezlet szerdán délelőtti nyitóra meg a csehszlovák nemzetgyűlés elnöke. A kongresszus megnyitó ülésén 9 külföldi küldöttség vett részt, a csehszlovák küldöttségén kívül, százezeren 168 kiküldött, akik nem tudtak eljutni Párisba az ottani kongresszusra.

Dr. Oldrich Jan elnök, a csehszlovák nép nevében tiltakozott az ellen, hogy a francia kormány elnyomja a békemozgalmat. Üdvözölte a párisi kongresszust, amely az emberiség új korszakának mérföldköve.

Azután Jandrá iró szólalt fel, akit a francia hatóságok akadályoztak meg a Párisba utazásban. Beszédében kiemelte, hogy sok száz millió ember egyesült a békekongresszus gondolata körül, hogy állást foglaljon a békéért és az amerikai imperializmussal szemben.

Ezután megválasztották a kongresszus elnökségét. Az elnökség tagjai között van Kállai Gyula miniszter és Drabos Lajos, a magyar szakszervezetek képviselője is.

Mindazok a kiküldöttek, akik a párisi értekezletre készültek és akiket a beutazásban megakadályoztak, Prágában szerdán nyilatkozatot adtak ki. Ebben kijelentik, hogy a békéért való küzdelem a világ minden részén a népek százmillióinak szent ügye és hatalmas mozgalom, amelynek lobogója alatt az emberiség többsége menetel. Nincs a világon olyan hely, ahol a szabadságért és az imperialista háborús uszítók ellen harcolók hatalmas hangját ne lehetne hallani. A Szovjetunióval, a tartós béke legerősebb támogatóival és védelmezőivel együtt Franciaország, Olaszország, Nagybritánia, a népi demokráciák, az Egyesült Államok és Latinamerika, úgyszintén Kína népe, valamint a gyarmati elnyomás ellen harcoló nemzetek, Görögország, Spanyolország népe, amely hősiességgel harcol szabadságáért, mind talpraállt a béke védelmében. Mindenfelől világosan hangzik a kiáltás: nem akarunk háborút. Harcolni fogunk a békéért, annak minden ellenségével szemben, mindazokkal szemben, akik háborús terveket szőnek.

A proklamáció azután erősen tiltakozik a francia kormány rosszakarati cselekedete ellen, amelyel-

világosan állást foglalt a béke el-lenségeinek oldalán, elérve a francia nép szabadságszerelődő hat-gyományait és ilyen formán meg-mutatta az imperialista állítólagos béke-, szabadság- és demokrácia-vevédelmezők képzetű arcúlatát. A nyilatkozat kiemeli, hogy a Prágában egybegyűlt kiküldöttek teljesíteni fogják népek akaratát, amely képviselőiknek őket Párisba küldte és hirdetni fogják azt az elhaláztatásukat, hogy megvédik és megővik a békét.

EMLEKTUZEK A BÉKÉERT

Berlin. A párisi békekongresszus német előkészítő bizottságának kezdeményezésére emléktűzket gyűjtanak szerdán a nyugati övezet határainak mentén lévő magaslati pontokon. Ezek a tűzek — mondja a bizottság kiáltványa — arra emlékeztetik a német népet, hogy mindenkinek össze kell logni a béke védelméért vívott harcban.

Tilos május 1-ét ünnepelni a berlini amerikai övezetben

A berlini amerikai katonai kormányzat megtiltotta az amerikai övezet dolgozóinak, hogy május 1-én ünnepi felvonulást rendezzenek, vagy bármilyen ünnepi nagygűlést tartsanak. (MTI)

Dimitrov bolgár miniszterelnököt betegsége alatt Kolarov helyettesíti

Szofia. Hivatalos közlés szerint Dimitrov bolgár miniszterelnököt betegsége miatt Kolarov külügyminiszter és miniszterelnök-helyettes helyettesíti. (MTI)

Royal amerikai hadügyminiszter lemondott

A New York Daily News jelenti, hogy Royal amerikai hadügyminiszter benyújtotta lemondását Truman elnöknek.

Borbíró államtitkár lemondott

A köztársaság elnöke Borbíró Virgil építész- és kommunikatív államtitkárnak állásáról való lemondását elfogadta.

Gyermekfelvételek

Horváth-foto
Simonffy-utca 1-b

Öt párt — egy lajstrom

A belügyminiszter hirdetménye a választásokon résztvevő pártokról

A hivatalos lap csütörtöki száma Kádár János belügyminiszter alábbi hirdetményét közli az országgyűlési választásokon résztvevő pártokról:

Az országgyűlési választásokról szóló 1945. évi VIII. tc. 2. § (2) bekezdésében, valamint az országgyűlési választásokra vonatkozó törvényes rendelkezések módosításáról szóló 1949. évi IX. tc. 8. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéshez képest a Magyar Függetlenségi Népfront Országos Tanácsa fenti sz. bejelentése alapján közhírré teszem a következőket:

A Magyar Függetlenségi Népfront Országos Tanácsa az 1949. évi május hó 15. napjára kitűzött országgyűlési választáson való részvételi jog megállapítására irányuló kérdéseket elbírált a következő pártok részvételi jogát állapította meg:

1. Magyar Dolgozók Pártja: főtitkár: Rákosi Máttyás, Országos központ: Budapest V. Akadémia u. 17.

2. Független Kisgazda Párt: Országos elnök: Dobi István, Országos központ: Budapest IV., Semmelweis u. 1.

3. Nemzeti Paraszti Párt: főtitkár: Erdei Ferenc, országos központ: Budapest VI., Andrássy u. 25.

4. Független Magyar Demokrata Párt: országos elnök: Balogh István, országos központ: Budapest VI. Eötvös u. 14.

5. Magyar Radikális Párt: elnök: Harter Ferenc, országos központ: Budapest VI., Andrássy u. 43.

A bejelentés alapján közhírré teszem azt is, hogy a Magyar Dolgozók Pártja, a Független Kisgazda Párt, a Nemzeti Paraszti Párt, a Független Magyar Demokrata Párt és a Magyar Radikális Párt az 1949. évi VIII. tc. 21. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján mind országosan, mind választókerületekben közös lajstrommal indulnak. Közös lajstromuk elnevezése: **Magyar Függetlenségi Népfront.**

A Magyar Függetlenségi Népfront országos vezetősége: elnök: **Rákosi Máttyás**, alelnökök: **Dobi István** és **Erdei Ferenc**, főtitkár: **Rajk László**, országos központ: Budapest, IV., Váci u. 62/64.

Az egyházak vezetői a békéről és az ötéves tervről

Molnár János debreceni prépost-plébános nyilatkozata

A Népfront debreceni vezetői felkeresték a betegséghől felépült **Molnár János** debreceni prépost-plébánost, aki a következő nyilatkozatot tette előtűk:

— A katolikus egyház a béke alapján áll és örömmel üdvözl minden olyan kezdeményezést, amely a béke megőrzését elősegíti. Ezért helyeslem, hogy a Népfront a választásokkal is a béke ügyét szolgálja. Örömmel hallok, hogy Párisban összeült az az értekezlet, amely nagymértékben hozzá fog járulni a világ békéjének megőrzéséhez, mert a béke ma már nem csak óhaj, hanem hatalmas erő is. A békéért a katolikus templomokban imádkozni fogunk és már imádkoztunk is. A párisi békeértekezlet munkájára Isten áldását kérem.

— Az ötéves tervvel kapcsolatban a véleményem az, hogy a katolikus pápának örömmel kell csatlakoznia minden olyan tervhez, célkitűzéshez, amely a dolgozó magyar nép sorsának javulását, életszínvonalának emelését szolgálja. Magam is szívesen csatlakoznék a tervhez, de sajnos nem tudok részt venni benne. Az ötéves terv megvalósításához szükségesnek tartom, hogy a magyar nép legelőszérűbb kércsereiről, s ez reménytel az a népi demokrácia és a katolikus egyház közötti viszony egészséges békés rendezésére is.

Örvendetesnek tartjuk, hogy a legnagyobb és legelső debreceni katolikus egyházközség vezetője ilyen módon nyilatkozott a magyar nép legelőszérűbb kércsereiről, s ez reménytel az a népi demokrácia és a katolikus egyház közötti viszony egészséges békés rendezésére is.

Örvendetesnek tartjuk, hogy a legnagyobb és legelső debreceni katolikus egyházközség vezetője ilyen módon nyilatkozott a magyar nép legelőszérűbb kércsereiről, s ez reménytel az a népi demokrácia és a katolikus egyház közötti viszony egészséges békés rendezésére is.

Egyetemi tanár, polgármester, plébános és munkásigazgató Rákosi Máttyás nagy beszédéről

Rákosi Máttyás angyalföldi beszéde a magyar társadalom széles rétegeiben óriási visszhangot keltett. Általános érdeklődés és helyeslés fogadta a beszédet és máris megállapítható, hogy az országépítő munkának minden vonalán nagy lendület adott. Gillemot László, a Kossuth-díjas egyetemi tanár kijelentette: Igen nagy fontosságot kell tulajdonítani Rákosi Máttyás beszédében az oktatásügy kérdésének. Népünk szellemi színvonalának emelésénél még óriási feladatok vannak. A magyar pedagógusok nagy lelkesedéssel teljesítik kötelességüket a nép kulturális színvonalának emeléséért.

Döbrentei Károlyné Újpest polgármestere hangzottatta: Újpest város dolgozó asszonyai megértették Rákosi Máttyás szavait. Büszkén tekintenek a hároméves terv eddigi eredményeire és bizóan tekintenek az ötéves tervre, amely nekik talán még többet jelent, mint a férfi dolgozóknak.

Biró Ferenc, a Weiss Manfréd gyár vezérigazgatója szerint a Weiss Manfréd gyár dolgozói határtalan lelkesedéssel fogadják Rákosi Máttyás választási beszédét. Rákosi szavai felváltólag bennünket a további harrra és azonfelül az elvégzendő feladatokat is kijelölte számunkra. Amit Rákosi Máttyás mondott meg lehet, meg kell valósítani. Dr. Tóth János, a Regnum Marianum plébánosa nyilatkozataiban elmondotta: Nagy örömmel olvastam Rákosi Máttyás beszédének azt a részét, amelyben megállapítja: „Minden anyagi emelkedésnek legfontosabb tényezője maga az ember, az eleven, dolgozó ember”. A vallás-szabadsággal kapcsolatban tett kijelentéséről megállapíthatom, hogy a demokrácia nemcsak elismeri a vallási cselekmények szabad gyakorlását, de anyagiilag is komoly támogatást nyújt az egyházaknak. (MTI)

A munkások élete összehasonlíthatatlanul rosszabb mint Közép- vagy Dél-Amerika bármely más országában. Legnagyobb részük csak három-négy hónapi idény munkára szerződött, az ültetvényeken. A kubai munkás sohasem eszik húst. A szörnyű vízhiány miatt a vizért fizetnie kell. A szörnyű vízhiány következtében ijedően magas a vérhasmegbetegedések száma, amelyet az okoz, hogy az emberek a pocolyák vizét isszák. A vérhashoz járul a többi trópusi proleatbetegség, a lepra, a fereghátralom és a gümőkór, a lakosság kétségbeesettebb része meggörnyed az elháríthatatlannak látszó nyomorúság előtt és kábi ószér élvezetnek adja át magát, míg a dolgozók többsége tudatosan szembeáll a gyarmati rabslolgatatókkal és a szakszervezeteken keresztül éles harcot vív a demokratikus szabadságjogokért, az emberi megélhetésért. A munkásság jogos követeléseit és megmozdulásait azonban brutális terrorral torolja meg a kormány. A földesurak és az ültetvények magnásai középkori módszerekkel uralkodnak a dolgozó színes nép felett. Az utolsó hónapokban mintegy száz szakszervezeti vezetőt kivá-

A kubai kiküldött kihívó javaslata az Egyesült Nemzetek bizottságában

A kubai kiküldött hétfőn határozati javaslatot terjesztett elő az Egyesült Nemzetek Szervezete külön politikai bizottságában. Az javaslatok, létszámok tizenöt tagból álló rendkívüli UNO-bizottságot és ez a bizottság vizsgálja meg Magyarországon és Bulgáriában, hogy a két ország a Mindszenty-ügyben, illetve a bolgár lelkesítők ügyében „megsértette-e az emberi jogokat?” A határozati javaslat felszólítja Magyarországot és Bulgáriát, hogy a javaslat elfogadása esetén „működjenek együtt a különleges bizottsággal, különösen azzal, hogy tagjainak és kiküldötteinek belépést ad a börtönbe és hozzáférhetővé teszi számukra a bíróság jegyzőkönyveit”. A külön politikai bizottság a javaslat ügyében még nem foglalt állást.

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottságában Kuba kiküldötte azt követelte, hogy egy „pártatlan, 15 tagú bizottság vizsgálja felül a Mindszenty-ítéletet és azt a börtönt, ahol Mindszentyt fogva tartják. Ezelőtt azt kellene hinni, hogy Kuba olyan mintacsország, amely jogot formálhat magának arra, hogy más országok ügyeibe beleszóljon. Repülőgépről valóban fesséi lépet mutat Kuba szíge, amelyet az amerikai turisták és ültetvényesek az „Antillák gyöngyének” neveznek. Az amerikaiak részére valóban

kolt le a munkáséletes terror. Azzal pedig nem végeznek ilyen „jóvívó” úton, azokat a legborzalmasabb trópusi börtönökbe deportálják, ahol az éghajlat, a víz- és a táplálék hiánya és a szörnyű betegségek vezetnek velük.

Ilyen ország Kuba, az „Antillák gyöngye”, az Egyesült Nemzetek Szervezetében az igazság fenőlt bajnoka.

Az ENSZ különleges politikai bizottságának döntése Magyarországi meghívására a Mindszenty-ügy tárgyalására

Lake Success. Az AFP jelentése szerint az ENSZ különleges politikai bizottságának kedd esti ülésén 17:1 arányban — 31 nemzet küldötte tartózkodott a szavazástól — elfogadták Ausztrália küldöttjének azt a javaslatát, hogy Magyarországot és Bulgáriát hívják meg a közgyűlésnek arra az ülésére, amelyen Mindszenty illetve a bolgár protestáns lelkesítők ügyét tárgyalják. (MTI)

A MINDSZENTY-ÜGY NEM TARTOZIK AZ ENSZ ELÉ — ÁLLAPITJA MEG A BASLER NACHRICHTEN

A Basler Nachrichten, a svájci nagykövetség ultrakonzervatív lapja azt írja vezércikkében, hogy azok a rendszabályok, amelyeket Mindszenty bíborossal, valamint a bolgár protestáns lelkesítőkkel szemben alkalmaztak, nem tartoznak az ENSZ elé. Ezek tipikusan helypolitikai kérdések, amelyeknek tárgyalása az ENSZ-ben eltiltandó az alapokmány 2. cikkelye 7. bekezdésének. Bármint álljon is

DEBRECZEN 2. OLDAL 1949. IV. 21.

azonban a jogi helyzet, felmerül a kérdés, hogy a béke érdekét szolgálja-e, ha ilyen kérdéseket nemzetközi politikai szerv vitat meg. Minden országban fordultak már elő hasonló példák. Svájc sem ki-

vél. Lachat és Mormillod püspökök lebarátságosítottak a hetvenes években, aligha engedünk volna meg nemzetközi beavatkozást. Mivel erősebben tartja magát az ENSZ az alapokmányhoz, arról nagyobbak továbbfennállásának reményei. Az ENSZ nem lehet bírói fórum, de nem is az. (MTI)

Barcs Sándor, a Kisgazda Párt országos társelnöke beszél vasárnap Hajdúböszörményben a választói nagygyűlésen

Hajdu megyében vasárnap kezdődik a választói gyűlések sorozata. Hajdúböszörményben és Balmazújvároson lesz választói nagygyűlés.

A hajdúböszörményi nagygyűlés szónoka **Barcs Sándor**, a Kisgazda Párt országos alelnöke, a Rádió elnöke, ki nagy beszédben ismerteti a Függetlenségi Népfront célkitűzéseit, a közelgő választás jelentőségét, az ötéves tervet és a népi demokrácia eddig elért nagy eredményeit.

A hajdúböszörményi választói nagygyűlés nemcsak helyi jelentőségű lesz, hanem az egész vá-

lasztókerületben nagy érdeklődés mutatkozik iránta. Debrecenből nagyszámú küldöttiség megy a gyűlésre, ugyancsak vonaton, szekerem a megyéből sokan rándulnak át Hajdúböszörménybe. A gyűlést a Kisgazda Párt rendezi és az délelőtti 11 órakor kezdődik.

A kerületben a másik gyűlés Balmazújvároson lesz. Itt az MDP részéről Szabó István ezredes, volt országgyűlési képviselő és Veres Péter volt honvédelmi miniszter mondanak szintén nagy érdeklődéssel várt beszédet.

Vasárnap az MNDSz választási nagygyűlést tart az Arany Bika dísztermében

Rákosi Máttyás kedden nagyjelentőségű választási beszédet mondott. Hangzottatta a Népfront országos elnöke, hogy szívós harcot folytattak azért, hogy „a nők a magyar dolgozó nép életének minden területén hozzájussanak ahhoz a szerephez, amely tudásuknak, számuknak és a gazdaságban elfoglalt jelentőségüknek megfelel.”

Ennek a gondolatnak és az ötéves terv méltatásának jegyében tart vasárnap nagyszabású választási nagygyűlést az MNDSz debreceni szervezete. A nagygyű-

lést vasárnap délután 4 órakor kezdik az Arany Bika dísztermében. A választási nagygyűlésre utat hiány meg minden debreceni és környékbeli asszonytársulat.

A nagygyűlést a vasutas zenekar színe nyitja meg, majd Nagy Tiborné az MNDSz debreceni szervezetének ügyvezető elnöke mond megnyitó beszédet. Ezután Jencsik Aranka budapesti kiküldött, zöldrekeresztes főnökszánya mond nagy beszédet. A nagygyűlésre az előkészületek már folynak.

Zapotoczy és Clementis táviratai Dobi miniszterelnökhöz és Rajk külügyminiszterhez

A csehszlovák kormányküldöttség Prágába való visszakeresése után Zapotoczy miniszterelnök a következő táviratot küldte Dobi István miniszterelnöknek:

„Fogadják szíves köszönetemet a fogadtatásért, amelyben a csehszlovák kormányküldöttségnek Budapesten tett látogatása alkalmával része volt. Az országaink közli barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásával ténylegesen is kifejezésre juttattuk országaink népeinek tartós barátságát, amely a népi demokrácia útján a szocializmus felé halad. Meg vagyok győződve arról, hogy ennek a szerződésnek az alapján kölcsönös kapcsolatainkat mindjobban elmélyítsük és kifejelesszük mind politikai, mind gazdasági és kulturális téren. A szocializmus következetes építése országainkban biztosítja azt, hogy ezt a

célunkat elérjük. Clementis csehszlovák külügyminiszter a következő táviratot intézte Rajk László külügyminiszterhez:

„A magyar köztársaság területéről való elutazásom alkalmával szívesen üdvözletet és köszönetemet küldöm azért a baráti fogadtatásért és vendéglátásért, amelyben bennünket Ön, kormányja és népe részesei. Magyarországon való tartózkodásunk a től meggyőző volt arról, hogy az általunk hár, barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés szilárd és biztos támaszra talált az Ön népében. Hiszem, hogy az az őszinte együttműködés, amelyet a szerződés alapján kifejtünk, a népi szolgálatunk nemcsak országainknak, hanem mindegyiküknek is, amelyek a békét és a szocializmusért küzdenek. (MTI)

A román kormány nem tűri az ország belügyeibe való avatkozást

Bukarest. Az amerikai és angol kormány április 2-án jegyzéket intézett a román kormányhoz. A jegyzék azzal vádolta a román kormányt, hogy nem tartja tiszteletben a békeszerződés 3. szakaszában foglaltakat.

A román kormány április 19-én kelt válaszigyzékében határozottan visszautasítja az amerikai és angol kormány beavatkozási kísérleteit. A román válaszigyzék megállapítja, hogy az amerikai és angol jegyzéknek az emberi szabadságjogok tiszteletben tartására vonatkozó állításai nem felelnek meg a valóságnak, mivel a jegyzékek csupán ismétlik az imperialista nagytölte sajtójának rágalmaikat. A román kormány a legteljesebb mértékben tiszteletben tartja az alkotmányban is lefektetett szabadságjogokat. Ezzel szemben az Egyesült Államok és Anglia kormányja megszegte és megszegi a békeszerződés rendelkezéseit és arra akarja rábíjni a román kormányt, hogy ne alkalmazza a békeszerződés 5. szakaszában foglalt — a fasiszta maradványok felszámolására vonatkozó rendelkezéseket. Az Egyesült Államok és

Anglia kormányja menedékiogot biztosított a Romániából elmenekült háborús bűnösöknek, sikkasztóknak sőt.

A román kormány kijelenti, nem tűri az ország belügyeibe való beavatkozást és határozottan visszautasítja az Egyesült Államok, valamint Nagybritannia kormányának jegyzékét. (MTI)

Kirk tengernagy az Egyesült Államok új nagykövete Moszkvában

Washington. (Reuter.) Truman elnök Alan G Kirk tengernagyot nevezte ki Bedell Smith utódként az Egyesült Államok nagykövetévé a Szovjetunióba. Kirk tengernagy 63 éves. Eddig az Egyesült Államok belgumi nagykövete és luxemburgi követe volt. (MTI)

— Az ötéves terv keretében 12 erdészeti szakmunkásleépítő iskolát állítanak fel és 15 ezer erdészeti szakmunkást képezünk ki.

— Dácligetben földrendés volt, melynek következtében házak rongálódtak meg, 8 ember meghalt.

A pedagógus nem zárkozhat el a fejlődő élet elől!

Szávai Nándor kultuszállamtitkár a magyar oktatásügy kérdéseiről

Szávai Nándor közoktatásügyi államtitkárhoz debreceni tartózkodása során kérdést intéztünk a magyar oktatásügy, a pedagógusok és tanulóifjúság fontos kérdéseivel kapcsolatban.

AZ ISKOLA ÜGYET NEM LEHET A TARSADALOMTÓL FÜGGETLENITENI

Szávai Nándor kultuszállamtitkár a magyar pedagógusok működésére vonatkozólag a következőket mondta:

Kétgigéknél nagy érdemeket szereztek a pedagógusaink az iskolai nevelés terén. A nagy eredmények mellett azonban még mindig vannak hibák. Ugyanakkor, amikor rá kell mutatnunk az iskolajelöltségek terén szerzett érdemeikre, nem hallgathatjuk el, hogy a pedagógusok egyrésze még mindig apolitikus magatartást tanúsít. Nem a reakciókra gondolok, ilyen csak elenyészően kis számban lehet. Ezeket a pedagógusok maguk vetik ki soraik közül. Vannak azonban, akik a nevelés munkáját, az iskola ügyét a társadalomtól független dologként fogják fel. Ezek az iskolát szigetnek érzik, amely nem érintkezik és nem is szabad érintkeznie a társadalommal. Ezek az apolitikusok a pedagógusok között is megszűlnek fel.

A politika azt jelenti, hogy a közügyekkel, saját sorsunkkal, a ránk bízott ifjúság sorsával — kik kisebb-nagyobb közönségekben körülöttünk élnek, — törődünk. Az a politika, hogy mindenki beleszól az ország ügyeibe, mindenki a maga területén megmondhatja véleményét és elsősorban, hogy mindenki nyitott szemmel nézi a fejlődést és az eredményeket. De kinyitja mások, elsősorban az ifjúság szemét is. Ez elől a fejlődő élet elől zárkózik el sok pedagógus egy nem létező elefántcsonttoronyba. Politika az is, hogy megismerjük a társadalom erőt, megismerjük azokat a szervezeti változásokat, amelyek a magyar társadalomban a felszabadulás óta bekövetkeztek és amelynek eredményeként most a munkásszféra vezetői a magyar népet jobb jövő felé SZEMBE KELL NEZNI A TENYEKKEL!

Tehát még mindig vannak olyanok, akik nem vesznek tudomást a történelekről, vagy ha tudomással veszik is, nem közik azokkal.

Másik hibája egyes pedagógusoknak, hogy túlságosan passzívak, sodortatják magukat az eseményekkel. Nem száznak határozatlan szembe pl. a különböző rémhírekkel, holott azokat maguk sem hiszik. Itt elsősorban a reakció suttogó propagandájára gondolok.

A választás jó alkalom arra — mondotta a továbbiakban Szávai államtitkár —, hogy minden pedagógus, az apolitikus és passzív is szakítson eddigi magatartásával. Ez a választási harc jó alkalom arra, hogy minden pedagógus szembe nézzen a tényekkel. Tudatosítsa magában, hogy honnan indultunk és hova érkezünk és hova vezet útnak. Ezután kerdezzék meg önmagukat: helyese-e a megtett út és a dolgozókkal akar-e menni a fejlődés felé vezető további úton. Biztos vagyok benne, hogy mindenki igennel felel.

A pedagógusoknak azonban nem szabad megelégedniük ennek befele való tudatosításával, hanem ezt tovább kell adni, mint a Népront meggyőződéses híveinek annak a másfélmilliónyi ifjúságnak, akiket a népi demokrácia rájuk bízott.

Igy a pedagógusok a szociális feladatokat első sorában nyomoltnak, mert hiszen egészen természetesen, hogy azok a célok, amelyeket a választásokkal kapcsolatban népi demokráciánk maga elé tűzött: a pedagógusoknak is céljuk és feladatuk.

A TANULÁS ÚJ ÉRTELMEZÉSE NYERT!

Ezután kérdést intéztünk Szávai államtitkárhoz a „Tanulj jobban” mozgalom eredményeivel kapcsolatban.

A „Tanulj jobban” mozgalomnak már nagyon szép eredményei vannak — mondotta válaszában. — Első és legfontosabb eredménye az, hogy a tanulóifjúság jórésze tudatára ébredt annak, hogy a szocializmus építésében ok elsősorban a tanulóifjúság: mindennapos munkájukkal vesznek részt és mindenképp megvilágosodik bennük az a meggyőződés, hogy amennyiben ezt a mindennapos munkát nem végzik értékű tagjai a szocializmus építő társadalomnak. Ezzel összefüggésben van, hogy a tanulás egészen új értelmel, új céllal, új elvvel, elvezetle azt a szürke, öncélú jellegét, amely régen annyira népszerűtlenné tette. Most tanulóink mind tisztában látják, hogy érdemes tanulni. Ebben döntő szerepe van az ötéves terv nagy perspektíváinak, azoknak a számadatoknak, amelyekkel mult héten Gerő Ernő, tegnap pedig Rákosi Mátyás választási beszédében ismeretett. Ezek is megmutatják, hogy a tanuló ifjúság nem úgy áll szemben a munkával, mint régebben, amikor bizonytalanságban tanultak és csak a protekcióra támaszkodva érheték el, hogy iskolai munkájukkal,

nagyobb tudásuknak hasznát veheték. Most az ifjúság látja, hogy minden emberre, minél képzettebb, minél műveltebb emberekre van szükség.

Szávai államtitkár ezután megjegyezte, hogy az ifjúság munkája, amint ezek a szempontok világosabbá válnak előttünk, mind eredményesebb lesz. Vannak még kívánáivalók. Az iskolai tevékenység még nem áll teljesen helyre, ezen a téren sokat kell javítani. A tanulóifjúság hivatalosát sok helyen rosszul fogták fel. Azt hitték, hogy a tanulóifjúság munka egymagában elég. Pedig a tanulóifjúság munkája nem pótolja az egyéni tanulást. A fiataloknak oda már felkészülve kell menni és az csak arra való, hogy még jobban elmélyítse, vend-szeresse a tanulókat.

Hajdú megye — mondotta, — hogy a tanulóifjúság kívül, azt megelőzően és követően: egyéni munkával kell emlékeztetnünk és a tanulmányi anyagot A PEDAGÓGUS LEGYEN MINTAKEP AZ IFJUSÁG SZEMÉBEN

A „Tanulj jobban” mozgalom sohasem szabad felőlni bizonyítvány-versenynek. — Kiegészíti az előbbi mozgal-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1949. IV. 21.

ma a „Nevelj jobban” mozgalom, amely a pedagógusok jobb munkájának versenyére. Ez a jobb munka a pedagógusok munkájának nagyobb fontosságát, a pedagógusok egyéni és politikai szempontból való példaadó magatartását célozza. A pedagógusnak mintakepnek kell lennie az ifjúság szemében nemcsak nagyobb tudásánál fogva, hanem politikai meggyőződésénél fogva is. Mintakepnek kell lennie abból a szempontból, hogy ő tudatosan a szocializmus építésének feladatait felé irányítja az ifjúságot. Megmutatja az előttünk álló feladatokat. Amidőn tudatosítja ezeket: igényes munkát véggez. A pedagógus akkor becsüli meg igazán a fiatalokat, ha magas igényeket támaszt vele szemben. Ez az egyik célja a „Nevelj jobban” mozgalomnak. A másik cél a pedagógusok önképzésének elősegítése oktatási és politikai vonalon egyaránt. A hiányokat sürgősen pótolni kell és meg kell ismertetni pedagógusainkkal a mi pedagógusainkkal, mely nem a régi konzervatív, klerikális befolyás alatt álló pedagógia, de nem is a nyugati polgári nevelés pedagógiája. — mondotta Szávai Nándor kultuszállamtitkár.

lét, minél több munkás és paraszt gyermeket vinni be a középiskolákba. Itt azonban szembe kell állni a reakciók hirtelenséggel, hogy az értelmiségi és polgári réteg tehetséges gyermekei előtt bezáruljon a tanulás lehetősége. Meg kell szüntetni az iskola és társadalom közötti eltolódást, legújabb teret. Ismertetve az ötéves terv pedagógiai vonatkozásait.

Hajdú megye az ötéves tervben kilenc kéttantermes, hét négytantermes és egy nyolctantermes iskolát, 4 tanulóifjúsági 25 sportpályát, Hajdúböszörményben gyógypedagógiai intézetet, kap többek között. Helyreállítják teljesen a debreceni Siketnő ma Inézertet, 20 millió költséggel fejlesztik a debreceni főiskolát és ugyanennyit költenek a klinikai épületekre. Mindez azonban csak kiragadott rész az ötéves terv beruházásaiból.

Az államtitkár beszéde után dr. Tóth Béla gimnáziumi igazgató, Sándor László, Józsi Kálmán általános iskolai igazgató, Szakáll Gyula igazgató és dr. Földi Sándor pedagógus szak-szervezeti titkár szövegezték meg hozzá többek között. Szávai államtitkár válaszában konkrétan zalta a pedagógusok feladatait Kiss Sándor főigazgató zárszóival ért véget az értekezés.

Dusiczka h. polgármester rádió-interjúja

A magyar rádió munkatársai az elmúlt héten beszélgetést folytattak Dusiczka Ferenc h. polgármesterrel. A beszélgetést, amelyben Dusiczka Ferenc mint református lelkész az állam és egyház viszonyáról, az együttműködésének lehetőségeiről figyelemreméltó kijelentéseket tett, vaslemezre vették. Az érdekes rádió interjút huszhetedik este a „Hangoz Ujság” című rádióvetületben közvetítette a Kossuth rádió.

Városi tisztviselők jutalma

A választási névjegyzék rendkívül gyors és pontos összeállítását Debrecen városa, mint ismeretes, belügymin. szeri díszretet kapott. A névjegyzék legegyszerűbb és legbiztosabb tömörülve végeztek. A legjobb eredményt az öv. Baka Géza, Szilágyi Vilma, Karabélyos Ilona és Böszörményi Pál összeállítású munkacsoport érte el. Négyen hat-zár forint pénzt jutalmat kaptak. Porcsalmi Erzsébet, Dobos Iléné, Fekete Zsuzsanna és Aradi János ugyancsak jó teljesítményt nyújtottak, 400 forint jutalmat érdemeltek ki. Egy további négytagú munkacsoportot 360, egy csak delután dolgozó csoportot pedig 180 forintos jutalommal díjaztak.

Száz tanyai uttörő ötnapos kirándulása a Bükkben

Tegnap delután száz boldog tanyai uttörő indult el ötnapos kirándulásra Debrecenből. 9—14 éves tanyai fiúk, lányok, leg-többjük még Debrecenben is alig járt s most jó tanulásuk, jó uttörőmunkájuk jutalmául Magyarország legszebb részét, a Bükkhegyeket láthatják meg Miskolc, Dugyör, Lillafüred, Szilvásvárad, Eger, lesznek a kirándulás állomásai. Husz uttörővezető és néhány szülő kíséri el a kirándulásra a gyerekeket, akiknek utját Sándor László uttörő járási titkár vezeti.

Orvosi műszerüzem és Kórházberendező R. T.
VÖRÜSHADSEREDETJA 49
Telefon: 132.
Orvosi műszerek, kötszerek, belegépítési cikkek legelőkelőbb beszerzési forrása.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Ma, csütörtökön este fél 8 órakor
Mágnás Miska
vidám operett
3 felvonásban

Felavatták Püspökladányban az első termelő szövetkezeti napközi otthont

Püspökladány határában mintegy 400 holdat művelnek táblás gazdálkodásban. 220 hold a Sörézföldön terül el. Itt dolgozik a harmadik számú termelési csoport, mely 43 családnak nyújt élelehetőséget. A munkaidő beállításával a szülőknek sok gondot okoz az apró gyermekkel való bajlódás. Ez a gondot egyeztetés levonni a község politikai és társadalmi szervezetét, amidőn anyagi segítséget nyújtva nyári napközi otthont állítottak fel a kis gyermekek részére. Ez az első táblásan gazdálkodó termelő szövetkezet, ahol napközi otthon nyílt meg.

Az otthonnak jelenleg 18 lakója van, de a termelő szövetkező családtagjai kiköltözésével 60 lesz azoknak a gyermekeknek a száma, akiknek az otthon nyugodt gyermekeséget, szórakozást és tanulási lehetőséget, biz. osit. Kényelmes befogadóképességű szoba áll a gyermekek részére, ezeknél egy hétágyas fehérre mosott kis szoba csecsemők részére. Nagy Jolán védőnő és Ferencik Istváné szakácsnő látja el a csemetéket. A napközi otthon a nyári nehéz munkaidő alatt működik.

A napközi otthon felállításához a gyermekgyógyászati és püspökladányi napközi otthon ajándékozta. A MOSZK 1600 forinttal járult hozzá, míg a helyi földműves szövetkezet 1000 forint értékű árut adott. A Magyar Vöröskereszt debreceni kérdelmétsége a szociális felügyelőségen keresztül nyújtott adományokból. A Hajdúttörő Bútorgyár négy 3 méteres asztalt, 8 háromméteres fogást, egy konyhaszék, két hokedlit és edényespolcot ajándékoz.

Kedden delután adták át a napközi otthon: rendeltetésének.

A Himnusz elnevezésű óvónői csoport elnöke üdvözölte a népjóléti minisztérium kiküldöttét, Ostoros György szociális főfelügyelő, valamint a megjelent kiküldötteket és vendégeket. A vármegyei szociális felügyelőség részéről dr. Major Pál szociális felügyelő köszöntötte a termelő szövetkezet vezetőit, tagjait és a megjelenteket.

A most megnyitott napközi otthon nem ígér, de valóság. Ez is mutatja, hogy a magyar nép vezetői a nép javát akarják, a szocializmust akarják építeni — mondotta.

Nagy Ferenc járási főjegyző

Hajdú megye bizottságának nevében mondott beszéd. Számunkra ünnep ez a mai nap, mert elértük azt, hogy a kollektív gazdálkodásban észvevő gyermekek szülei mentesülnek a sok gondtól — mondotta.

Nagy Elemér az MDP helyi szervezetének titkára kifejtette, hogy mindössze hat hét tel bele, hogy a napközi otthon felállításának gondolatát megvalósítsák. Büszkén veheti minden szülő ebbe a napközi otthoba gyermekeit, mert így nyugodtan véggezheti a munkáját, maradéktalanul a szocializmus megvalósítása érdekében.

Az MDP hajdúmegyei bizottsága nevében Csorvási János beszélt.

A kizsákmányoló, tőkés, népjóléti elemektől evettük a földet. A föld társas megmunkálásán keresztül felépítjük az új társadalmat. A napközi otthon feladása, hogy mentesítse a mezőn dolgozó szülőket, akik korszerűen, haladéktalanul termelési formában vesznek ki részüket az ötéves terv nagy munkájától.

Az MNDSZ részéről Cs. Nagy Júlia mondott beszéd.

Büszke örömmel üdvözölöm a most megnyitott napközi otthont megszervező és vezető asszonytársaimat, azokat, akiknél néhány évvel ezelőtt együtt szerveztük meg az MNDSZ-t. A mi munkánk azóta megpött. Az asszo-

Iskolákat, gyógypedagógiai intézetet, 40 milliót egyetemi és klinikai célokrakap Hajdú megye az ötéves terv során

Szávai államtitkár a hajdúmegyei pedagógusok értekezletén

A Révai gimnázium disztermeben értekezletre gyűlt össze Hajdú megye és Debrecen általános és középiskoláinak igazgatói, valamint a tanyai tanítók. Az értekezletre Debrecenbe érkezett Szávai Nándor kultuszminisztériumi államtitkár, aki Sashegyi Sándor igazgató, Kiss Sándor tankerületi főigazgató és Földi Sándor, a Pedagógus Szakszervezet titkára fogadták.

Jakucs László tanfelügyelő nyitotta meg az értekezletet. Majd Szávai Nándor államtitkár másfélórás beszédében nyújtott tájékoztatót az összegyűlt pedagógusoknak. Foglalkozott a nevelők feladataival, a szocializmus építő népi demokráciánkban. Külön vázolta: milyen feladatokkal állnak szembe a pedagógusok a választások előtt. Beszélt az ötéves terv perspektíváiról. Az ötéves tervet az eddigigél is szorosabb összefogás, a nemzet dolgozóinak igazi egysége való-síthatja meg. A muliban is sokat beszéltek a nemzeti egységről.

akkor azonban ez a kiváltságos, kizsákmányoló osztályok uralmának megszilárdítását célozta. Viszont a Népront egységében minden dolgozó beletartozik a kizsákmányolók pedig kívül maradnak. Mit jelent a mostani választás? Választani lehet a Népront programjának vállalása, vagy tagadása között. A választás azt jelenti, hogy vállaljuk az ötéves terv munkáját és eredményeit, vállaljuk a békeakaratot, az építő munkát, a fejlődő országot, a nép emelkedő élet-színvonalát.

Ezután vázolta Szávai államtitkár: mit jelentenek az eddigi eredmények az iskola területén. Felsorolta az általános iskola, a dolgozók iskolája megteremtését az iskolák államosítását. Az iskola azonban, mely a dolgozók államát lett, még nem lett a dolgozók gyermekei. Itt ismertette a lemorzsolódás problémáját. Be kell vinni az iskolákba a dolgozók gyermekeit, meg kell javítani az iskolák szociális összeté-

Kereskedelmi nyomtatványokat a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérbáz. —

Megnyugvással és bizakodással fogadták minden társadalmi rétegben Rákosi Mátyás beszédét

Rákosi Mátyás beszédét milliók hallgatták a rádió hullámain keresztül. Mindenütt az elhangzott nagyfontosságú kijelentések képezik a beszéd tárgyát. Megnyugvással és bizakodással fogadták a beszédet. Ez tükröződik vissza azokban a nyilatkozatokban, melyeket különböző foglalkozású emberekől kértünk arról, hogy milyen hatást keltett bennük a Rákosi beszéd:

KISS FERENC, A DEFOSZ MEGYEI SZERVEZETENEK ELNÖKE:

— Rákosi Mátyás beszédében elromlott előttünk a felszabadulás óta eltelt idők minden eredménye, de biztos vonalakban rajzolódott ki az öt éves terv perspektívája is. Es ebben olyan fejlődés képe tárult a hallgató elé, amelyre még nem volt alkalom magyar földön. Most, hogy a dolgozók vették kezükbe az ország irányítását, hogy a népe lett az ország, Rákosi Mátyás beszédének hangulata közben mindenkit megnyugvással töltött el az a biztos érzés, hogy a fejlődés útján haladunk, mind jobban kiépül körülvéve az új világ, melyben az embert végzett munkája, betöltött hivatása alapján értékelik. Az öt éves terv paratlan eredményei eléréséhez most már a szoros egységbe felforakozott népek csak bekérek van szükségük és ezt a békét meg fogjuk védeni. A beszéd, mint Rákosi Mátyás minden megnyilatkozása: tiszta, világos útmutatás volt a dolgozó nép jövője felé. Es a dolgozó nép a választásokon hitet tesz jövője: az öt éves terv mellett.

DR. BREIDER FERENC UGYVED:

— Rákosi Mátyás beszédében minden beszéd — emény volt a haláltság számára. Határozott, nyílt, őszinte és megnyugtató. Az ország jövőjét jelen ó gondolkodásunk mind a tömeges elé tárta, az öt éves népgazdasági terv minden dolgozóban erős bizalmat keltett, hiszen minőségünk jövő sorsáról adott tárgyilagos tájékoztatást. Különösen megragadott a beszéd ama része, amikor hangsúlyozta, hogy a béke szilárd őrei vagyunk, a békeért harcolunk, mert béke, rend és nyugalom szükséges, hogy az országépítő öt éves tervünk megvalósítható legyen. Minden magyar ember vágyát fejezte ki a békeért, az öt éves tervért, hangzólatot állapontjával.

DR. ASZTALOS LÁSZLO ALLAMUGYESZ:

— Milliók hallgatták Rákosi beszédét és most sem csalódtak: amit mondott, a népért mondta, a magyar nép érdekeit fejezte ki. Irányítónak volt a Rákosi beszéd és irányítónak minden vonatkozásban a Népront elnöke, vezetője. Az öt éves terv, a laiu felmérése, hogy a dolgozó parasztság részvételével a város kultúrájában, a munkások előtt megnyitott út, a békehez való kemény ragaszkodás, a belügyeinkbe való jogtalan beavatkozás határozott visszautasítása — mind a dolgozók kívánságai, együtt értesít fejezte ki és amikor azt egyhangú lelkesedéssel fogadja el, az már igazi népszavazásnak számít. A szavazó magyar nép a békét, az öt éves tervet választja, tehát állást is foglal a Népront mellett.

MÁLYINKA ISTVÁN, A DEFOSZ DEBRECENI SZERVEZETENEK TITKÁRA:

— Rákosi Mátyás hatalmas beszéde demokráciánk fejlődésének jelentős állomása. Valahánykor Rákosi Mátyás a dolgozókhöz, az mindig a népi felismerését jelentő munka egy-egy újabb szakaszát jelzi. Különösen erősen érintett bennünk a beszédnek az a része, mely parasztságunk felismerésének útját jelölte meg. Az öt éves terv során a gépesítés, a mezőgazdaság minden vonalán történő korszerűsítés révén parasztságunk levelezi maradiságát, a szövetkezeti gazdálkodással pedig ráter a fölttermelés igazi útjára. Ez a része a beszédnek alkalmas volt arra, hogy parasztságunk öntudatát felbressze. A magyar parasztság eddig is érezte, hogy a földosztástól a gépalomások felállításától a vetőmag és műtrágya hiányától a tanyaközpontok felállít-

tásán keresztül az egészségügyi rendelkezések hozni során át az iskolázottság kérdései a kormányzat minden intézkedése javát, lelemelkedését szolgálta. A munkásosztály vezetésével ezért parasztságunk biztos léptekkel halad az épülő szocializmus felé s a választásokon felforakozik a munkásság mellett a Népront programjának megvalósításáért. Még csak azt kell említenem, hogy mi a tettekkel győződünk meg arról, hogy amit Rákosi Mátyás eddig mondott, azt mindig teljesítette. Tehát mi vakon hiszünk abban, amit ebben a hatalmas, népünk e sorsdöntő jelentőségű beszédében leleltett, az utolsó betűig megva-

HATVANI LÁSZLO KISIPAROS:

— Kedden este a KIOSZ helyiségében sok kisiparostársammal együtt hallgattuk Rákosi Mátyás nagyjelentőségű beszédét, amely igen nagy hatást tett ránk. Beszéde nyomán kibontakozott a hatalmas öt éves terv, a magyar jövő és mi is bizakodva, reménységgel nézünk jövőnk elé, mert biztosítva látjuk a kisipar jövőjét. A Rákosi beszéd után iparostársaimmal megvitattuk a beszéd minden részét és nekik is ez volt a véleményük. Az öt éves terv kapcsán nagy szerep jut a kisiparnak. A választáson a kisipar a Népront mellett áll, hiszen Rákosi megvilágította a békét dolgozó ember számára.

A dolgozó nők lelkesedéssel fogadták Rákosi Mátyás kijelentéseit a nők egyenjogúságáról

Rákosi Mátyás nagyjelentőségű beszéde a nők körében is visszhangra talált. Különösen a beszédnek az a része tegett a dolgozó nőknek, amelyben Rákosi Mátyás a nők egyenjogúsításáról beszélt. A nagy visszhangot keltett Rákosi beszédéről az alábbiak a következőket nyilatkoztak.

SÁRKÓZI ISTVÁNÉ

— Rákosi Mátyás beszédében rámutatott arra, hogy a dolgozók viszonya megváltozott a munkához. Ma már a munka nem robot, hanem becsület és dicsőség! Nem az éhség kenyszerrel a munkára. Nem azért dolgozunk többen, hogy egyes emberek többet nyerjenek, hanem azért, hogy munkánkkal mind eredményesebben segítsük elő az ország újjáépítését, a szocializmus megvalósítását. Ma már nem csemenszuroknál kell bennünk, ontanos munkásokat kenyszeríteni, hogy erőnkön telessék munkát végezzük. Ma szivesen vállalkozunk a nagyobb feladatokra, mert tudjuk, hogy ezzel a saját magunk jövete is elősegítjük.

ANYOS LAJOSINÉ

— Amikor a három éves tervet Rákosi Mátyás emlegettes beszédeben bejelentette, mecsak a reakciók, de meg a dolgozókban egy része is kerekedett a terv sikeres végrehajtásához. Most, amikor a tervet sikerrel végrehajtottuk, mindenki elott bebizonyosodott, hogy amit Rákosi Mátyás ígért, az valóra is vált! Eppen ezért bizakodva nézünk az öt éves terv elé, melyben nevezetesen a mezőgazdaságunkat pedig gépesítjük. Rákosi Mátyás bejelentette, hogy az öt éves terv úgy el tudjuk látni — akár szellemi, vagy fizikai munkáért van szó — mint a teremtés. Mi atezük az országépítés és az 5 éves terv fontosságát s elve a népi demokrácia aia lehetőségével traktor mellett, mérnöki aszonal és képviselőházban egyenlő erővel építjük a szocializmust.

CSORVASI LAJOSINÉ

— Rákosi Mátyás megmutatta a helyes utat, amely a szocializmushoz vezet. A most következő választásokon a magyar nép minden bizalommal egységesen dönt amellett, hogy helyes, amit a magyar demokrácia eddigi munkája során végzett, amit a munkásosztály vezetőségével eddig kivivtunk. Örömmel hallgattam Rákosi Mátyás beszédét, amelyben bejelentette, hogy a dolgozó parasztnak nem kell hajtatól késő estig robotolnia, mert mezőgazdaságunk gépesítésével már könnyebb lesz a dolgunk! Villany, rádió, téviro, telefon, lesz a falun s még több tanyaközpont

épül. Biztosan hiszem, hogy ezzel az öt éves terv kultúrát, fnynt és vidámságot visz a magyar falvakba és tanyákba!

KISS GÁBORINÉ

— Rákosi Mátyás kijelentette, hogy bármennyire is fontos az acél, a vas, a szén stb. mégis a legfontosabb nemzeti vagyon az ember. Bármennyire is akarja a külföld rétekbizonyítani, hogy alacsony az életszínvonalunk, statisztikailag kimutatjuk, hogy akár a mezőgazdasági ermelésben, akár az ipari újépítésben, akár a népegészségügy terén túlszárnyaltuk a békebeli arányszámokat, ami ország-világ előtt példázta életszínvonalunk emelkedését! A csememő halálözsi arányszám 9 százalékról 6 százalékra esett. Ezt részben annak is tulajdoníthatjuk, hogy szociális letesítimények sokasága áll az emberek rendelkezésére. Ma már a jól végzett munka után üdülés jár a dolgozó embereknek, nyaralás, levedgyváltozás a gyermekeknek! Mindenki számára bőseges élelem van, tehát táplálkozásban sincs hiány. Bizakodva nézünk a jövő elé. Az emberek ezt érzik is, ezért van manapság olyan sok házasságkötés.

MARIAS PÉTERINÉ

nyulási iskolafelölés: — A népi demokrácia volt az, ami számunkra, nők számára, az egyenjogúságot biztosította. A múltban mi nők kétszeresen voltunk elnyomva. Elnyomott a férfiak, mint munkást s megalázott, mint nőt is. Ugyanazon munkáért sokkal kevesebb fizetést kaptunk, mint a férfiak. Ma már mindez megváltozott, ott találjuk a nőt a közgazdaságban is s általában minden olyan területen, ahol ezelőtt csak férfiak dolgoztak. Ezek az aszonyok mindenütt megállták helyüket. Ezt Rákosi Mátyás beszédeben kihangsúlyozta s azt mondta, hogy mint miniszterek és államtitkárok is megállják majd helyüket. Es mi dolgozó nők ígérjük: ott is megálljuk majd helyünket!

SERESTYÉN SARI

— Rákosi beszéde ránk, dolgozó nőkre különösen mély hatást tett, hiszen felelős helyről jelentette ki, hogy a dolgozó nők mindenütt becsülettel megállják helyüket és az egyenjogúsítás nyomán minden pozíció, állás megnyílik a nők előtt. A népi demokrácia megbecsüli a női munkáerőket. Bátorítgat, újabb lelkesedést, új munkakészséget nyertünk a Rákosi beszéd nyomán: a nők a Népront mellett foglalkozást és ígérjük a dolgozó nők, hogy segítőkészek lesznek a szocializmust építő népi demokráciának.

Meghalt Bánáss László veszprémi püspök

Bánáss László veszprémi megyés püspök a budapesti Irigalmosok kórházában kedden, az esti órákban meghalt. Már hónapok óta betegskedett, több ízben meg is operálták, de súlyos betegségén nem tudták segíteni. Hatvanegy éves volt.

Bánáss László püspök halála gyászba borítja a debreceni katólikusságot is. Öt éven keresztül volt a debreceni Szent Anna egyházközség prépost-pébánosa. Debreceni jelkipászorkodása a legnehezebb évekre esett, arra az időre, amikor az eszevesztett háborúban az élvonalban rendszert elnyomása a legélesebb volt. Bánáss László előlu árja volt Debrecenben a demokratikus eszméknek, a demokratikus összefogásnak. Emlekeztet, hogy éppen ő kezdeményezte Debrecenben, sok vállalkozó színhelyen a katolikus és református egyház békéjé: es ennek megpecsételése az a testvér, csók volt, amelyet Révész Imre püspökkel préposi beiktatásán vállalt. A felszabadulás után Bánáss László demokratikus meggyőződése és egyházi diplomaiikus készsége predestinálta arra, hogy az ideiglenes nemzetgyűlésben és annak politikai bizottságában helyet foglaljon. A demokráciáért dolgozott, helyeselte az egyházi latinudumok felosztását és éles szemmel látta a fejlődés perspektíváit és ennek szolgálatába állította munkásságát is. 1946-ban veszprémi püspökké nevezte ki a pápa. Debrecenről és debreceni híveiről, barátairól új területen sem feledkezett el. Mint püspök is hangot adott a demokratikus eszméknek a püspöki karon belül. Beegsége — súlyos gyomorfekély — megakadályozta, hogy kel-

DEBRECZEN 4. OLDAL 1949. IV. 21.

akaró, dolgozni kívánó, a jobb jövőért harcoló nép minden problémáját és megmutatta a helyes utat.

NAGY ISTVAN ALKALMI MUNKÁS

— Mi miről holnapra élő emberek vagyunk. A nagy beszédet hallgattam tegnap este. Sok jó van benne. De szerintem az a legjobb, hogy minden dolgozó ember megtalálja megélhetését. Végre megértük, hogy a politika az emberrel történik. Egyenesen megígértem Rákosi Mátyás szavait, mikor azt mondta: a népi demokrácia számára a legnagyobb érték maga, az eleven dolgozó ember. Akik így gondolkodnak, jót akarnak minden dolgozó ember számára.

Okos volt kend Tánácsics,

bizony okos, nem pedig bolond, mint ahogy Jókai Mór nevezte 1849-ben.

Tánácsics látta meg szinte egyedül, hogy az 1848-as nagy forradalom csak félmunkát végzett, mikor nem oldotta meg gyökéresen a földkérdést és nem szabadtotta fel teljesen a parasztságot. A szegény jobbágyok szőlője volt Tánácsics Mihály. Most, az idők távlatában láthatjuk: mennyire igaza volt, mikor keményen hangot adott a jobbágyok panaszaiknak éppen a Debrecenben megjelent, bár a hatalmaskodók önkénye folytán rövid életű lapjában, a Munkások Újságjában. Hallgassuk meg csak mit írt: „A jobbágy felszabadítás 13 millió holdat jutaltatott parasztkézre, de ebből a 12 millió dolgozónak még a fele sem részesült. A 617 ezer nemes lovábbra is 32 millió hold földet birtokolt és igen sok földesúr azonnal ügyekszik a volt szellek szerződési feltételeit megszorítani, hogy a réven nyerve vissza, amit elvesztett a vámon. A régi viszályokat, a jobbágyoktól elkanyarított földek ügyét tilos volt bolygatni, a szülő dézema megmaradt, úgyszintén a halászi, vadászati tilalom és jennmaradt a hűbériség száziéle cselvetése.”

Igy Tánácsics. Hogy mennyire igaza volt, azt bizonyítják az események. A szabadsárc belső gyengeségét jórészt a megoldatlan földkérdés okozta. Száz évek kellett elmúlni, hogy bekövetkezzék az igazi földreform és megoldódjék a sok paraszti sérelem.

Százötven évvel ezelőtt született Tánácsics. Eről az évtördelőre illik megemlékezni, annál is inkább, mert a sokat hányatott írónak teljes elégtételt szolgáltatott a történelem és az igazságai vetették meg alapját a magyar parasztság felszabadításáért folytatott évszázados küzdelemnek.

Ki akar tüzoltó lenni?

Az Országos Tüzoltóparancsnokság a tüzoltóság kiegészítésére pályázatot rendelt el. Pályázhat minden magyar állampolgár, aki úgy testilek, mint szellemileg a tüzoltói állásra megfelel. Pályázati feltételek a következők: 165 cm, legkisebb magasság, 21—30 éves korhatár és a következő okmányok szükségesek: születési anyakönyvi kivonat, erkölcsi bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, szakmáját igazoló okirat, házasságlevel, gyermekek születési értesítője, mindenre kiterjedő részletes önéletrajz szegénységi bizonyítvány vagy 6 Ft-os okmánybélyeg. Az így felszerelt pályázati kérelmet a Hajdúmegyei Tüzoltó Osztályparancsnokság címre, Debrecen, Csapó utca 43. szám alá kell benyújtani.

— Engedély nélkül szállított tejet Debrecenbe Szatmári Gábor hajdúsámsóni lakos, 35 liter tejet hozott be, amikor tettenérték. A törvényszék uszorabírósága 400 forint pénzbüntetésre ítélte.

MOZIK mai műsora:

APOLLO

Fél 5, fél 7, fél 9 órakor
Egy szépséges lány és szétlét nő vidám története

Kedélyes társhérlét

Cseh vígjáték

VIGSZINHAZ

Fél 5, fél 7, fél 9 órakor
Döbbenetes hatású, izgalmas filmdráma

Az ellopott határ

Legújabb cseh remekmű

METEOR

Ma utoljára! 4, 6, 8 órakor
Nagyszabású szovjet film

Vasöklü bogdán

